

Vergaderjaar 2016–2017

24 587

Justitiële Inrichtingen

Nr. 692

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 mei 2017

Met deze brief doe ik mijn toezegging tijdens het algemeen overleg Gevangeniswezen van 8 februari jl. (Kamerstuk 24 587, nr. 679) gestand om uw Kamer te informeren over het onderzoek naar de onttrekking van een gedetineerde tijdens het medisch transport op 18 januari jl.

Eerst informeer ik u kort over het feitelijke verloop van het vervoer en de onttrekking. Daarna ga ik in op de conclusies uit het evaluatieonderzoek en de daaruit voortvloeiende actiepunten naar aanleiding van het evaluatieonderzoek.

Onttrekking

In 2016 zijn ruim 51.000 justitiabelen door de dienst Vervoer & Ondersteuning (DV&O) van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) getransporteerd. Voor deze justitiabelen zijn circa 148.000 vervoersbewegingen gemaakt. Hiervan waren ruim 23.000 vervoersbewegingen naar open locaties, zoals een begraafplaats of ziekenhuis. Tijdens deze vervoersbewegingen in 2016 waren er 5 pogingen tot onttrekking en 1 onttrekking. Betrokkene moest op 18 januari jl. in het kader van een medisch transport van de Penitentiaire Inrichting (PI) Dordrecht naar het Sint Franciscus Gasthuis (SFG) te Rotterdam worden vervoerd.

Na afloop van het bezoek aan het ziekenhuis zag betrokkene bij aankomst bij het voertuig kans om weg te rennen. De medewerkers van DV&O hebben de achtervolging ingezet. Ondanks verbale waarschuwingen en twee waarschuwingsschoten in de lucht is betrokkene ontkomen. Op 24 februari jl. kon betrokkene worden aangehouden en met extra beveiligd vervoer door DV&O naar een andere PI dan de PI Dordrecht worden overgebracht.

Het onderzoek

Het incident van 18 januari jl. is door de DJI geëvalueerd om inzicht te krijgen in de gebeurtenissen, te bezien of de procedures zijn gevolgd en of er verbeterpunten zijn om dit soort incidenten in de toekomst zoveel mogelijk te voorkomen. Het evaluatierapport is verstrekt aan de Inspectie Veiligheid en Justitie en zij heeft na beoordeling van het rapport besloten geen nader onderzoek in te stellen. De conclusies uit het evaluatierapport deel ik met u in deze brief.

Uit de evaluatie blijkt dat sprake was van onvoldoende informatievoorziening. Bij DV&O was het voorafgaand aan het transport onbekend dat betrokkene een kwetsuur aan zijn hand had. Verder was de informatieoverdracht van het openbaar ministerie (OM) naar DV&O onvolledig. Daardoor was bij de medewerkers van DV&O onbekend dat betrokkene vuurwapengevaarlijk en onberekenbaar was.

Tevens blijkt uit de evaluatie dat bij het toepassen van het vrijheidsbeperkende middel niet conform procedures is gehandeld door twee DV&O-transportgeleiders. De twee DV&O-transportgeleiders hebben het vrijheidsbeperkende middel, de koppelboeien, niet volgens instructie toegepast. Ze hebben over het niet conform advies toepassen van de koppelboeien geen contact gezocht met de afdeling Risicoadvies voor vertrek, zoals wel is voorgeschreven.

DJI is een disciplinair traject gestart voor beide werknemers.

Uit de evaluatie blijkt dat geen reden bestaat om het staande vervoerbeleid aan te passen of aan te scherpen. Bij correcte uitvoering en informatieoverdracht is het ontvluchtingsrisico minimaal.

Daarom zijn de volgende verbeterpunten geformuleerd voor een correcte uitvoering en informatieoverdracht.

1. Wanneer een justitiabele wel zichtbaar iets medisch heeft, zonder dat de MD hierin een belemmering voor transport ziet, dient dit toch te worden vermeld op de transportaanvraag. Nu gebeurt dit enkel indien hier wél rekening mee moet worden gehouden bij het transport.
2. Het OM dient op de transportaanvraag alle beschikbare en noodzakelijke informatie over justitiabelen te noteren. Afgesproken is dat DV&O voorlopig de volledigheid van de informatie controleert.
3. DV&O gaat ervoor zorgdragen dat het onderwerp «vrijheidsbeperkende middelen» expliciet onder de aandacht van alle DV&O-medewerkers wordt gebracht. Dit ziet zowel op het gebruik van de broekstok als het aanwenden van (koppel)boeien. Ook het betrekken van het advies van de afdeling Risicoadvies en het afwijken ervan zal aan de orde komen. Hierbij zal dit incident als casuïstiektraining worden betrokken in de komende onderhoudstrainingen. Ook zal er in het personeelsblad van DV&O aandacht aan worden geschonken.
4. Tot slot is met de voorzitter van de Raad van Bestuur van het SFG afgesproken dat DV&O tot nader order op de dagen dat er medische transporten zijn een DV&O liaison levert die het transport binnen het ziekenhuis begeleidt, aanwezig is bij het in- en uitstappen van justitiabelen en de schakel vormt tussen de beveiliging van het ziekenhuis en de uitvoering van DV&O.

Voor de volledigheid wil ik u melden dat een van de conclusies uit de evaluatie is dat vanaf het onttrekkingsmoment op juiste wijze is

gehandeld en de ontvluchting adequaat is afgehandeld. Ik ga ervan dat met de opvolging van de verschillende verbeterpunten, een dergelijke situatie zich niet meer zal voordoen.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
K.H.D.M. Dijkhoff